

ket saaledes udentviul var Tilfældet, med Hensyn til Sognebaandets Løsning, men det maa ogsaa forlanges, at Ordningen af Forholdet skal have en saadan paatrængende Karakter, der er indlysende for Alle, naar det skal kunne retfærdiggjøres, at man, tilfidsættende Grundlovens Bud om, at Kirken skal have en Forsatning, søger at gribe ind i og ordne saadanne Forhold. Det er Hovedbetænktheden, jeg har ved nærværende Lovforslag." Taleren vedbliver fremdeles ved det dengang indbragte Forslag om Valg af Præster saaledes, at, naar man ryfter den ene Grundlovslofteparagraph, saa ryfter man dem alle og undergraver saaledes nogle af Grundlovens vigtigste Bestemmelser. Det er ingenlunde den skarpeste Udtalelse, vi i denne Henseende have af Biskop Mourad om dette Forhold med Kirkens Ret til en samlet Forsatning. Der eksisterer ikke mindre end tre Udtalelser af ham, hvori han bestemt erklærer det for stridende mod den Gd, en Rigsdagsmand har aflagt, naar han ikke af al Magt i Overensstemmelse med Grundloven virker for en Forsatning for den danske Folkekirk; disse tre Citater staa, om ønskes, ogsaa til Raadighed. Der faldt en Yttring af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen), som forekom mig meget forunderlig. Han urgerede idag saa stærkt, at Folketirken ikke havde Ret til at røre sig frit, at Grundlovens Princip om Religionsfrihed ikke gjaldt Folketirkens Betsjendere, thi de vilde ikke bidrage Noget til Kirkens Opretholdelse. Det er rigtignok pudstigt idag at høre en saadan Udtalelse efter det Standpunkt, som det ærede Medlem igaar forfægtede, thi da gif alle hans Bestræbelser ud paa at forbyde Folketirkens Betsjendere at yde Offer og Bidrag til Kirken. Den ene Dag vil han absolut have et Forbud imod, at Folketirken udvikler sig til en fri Kirke med frie Bidrag fra sig selv paa Religionsfrihedens Grund, og den anden Dag bebrejder han Folketirkens Betsjendere, at de ikke vilde gjøre det, som han den foregaaende Dag har villet have absolut forbudt. Det er virkelig en saadan Inkonsekvents, at det ærede Medlem, som saa stærkt har kæmpet imod, at Folketirken maa deltage ved Bevarelse af egne Bidrag i sine Udgif-

ter, allermindst har Ret til at udtale noget Saadant.

Madjen: Naaget jeg har været med til at indbringe det Lovforslag, som her foreligger, er min Stilling dertil dog noget speciel, idet jeg bestandig er gaaet ud fra den Forudsætning, at Loven om Præsternes Lønning maa gaa foran, og jeg er endmere bleven bestyrket i denne min Anskuelse ved de Udtalelser, vi igaar hørte af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Høgshov), og som flere Gange ere fremkomne fra ham, nemlig, at Præstetienden er Kommunens, Sognementighedens Eiendom, og at Præsten maa anses for Menighedens Embedsmand. Det forekommer mig, at denne Udtalelse faar en Bestyrkelse, dersom vi vedtage det foreliggende Lovforslag, førend vi faae en Lønningslov for Præsterne. Jeg er derfor meget bange for, at det nu foreliggende Lovforslag skal komme foran det, vi behandlede igaar, og jeg er endmere bleven bestyrket i denne Mening ved de forskellige Udtalelser, man har hørt om, hvorledes Forholdet skal være mellem Stat og Kirke, thi jeg kan ikke se rettere, end at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) har Ret, naar han siger, at, saafremt et kirkeligt Samfund vil have fuldstændig Selvstændighed, maa det ogsaa høre sig selv, saa maa det udrede sine egne Udgifter; men saalænge Folketirken som Samfund skal fordre Statens Tilskud til sin Opretholdelse, forekommer det ogsaa mig, at det maa være Statens Love, der foreskrive Grændserne for Folketirkens Myndighed. Jeg kan forstaa, at de oprettede Valgmenigheder have en større Frihed i denne Henseende end Folketirken, og jeg kan forstaa, at Valgmenighederne faae en større Ret til selv at vælge deres Præster, men dersom Folketirken vil have denne Ret til selv at vælge sine Præster, saa maa den først have fastslaaet, i hvilket Forhold den skal staa til Staten og til Statens Tilskud; thi hvis man ikke forud har en Lønningslov, der bestemt siger, hvorledes Præsterne skulle lønnes, hvorfra denne Lønning skal komme, og hvorhen de Indtægter, der hidtil have været udredede til Præsternes Lønning, skulle gaa, forekommer